

Joe Biden Beloof me

*

De belofte van een vicepresident
aan zijn land en van een
vader aan zijn zoon

*

ISBN 978-90-225-8409-5

ISBN 978-94-023-1130-3 (e-book)

NUR 320

Oorspronkelijke titel: *Promise Me, Dad*

Vertaling: Fred Hendriks

Omslagontwerp: DPS Design & Prepress Studio

Omslagbeeld: © Beowulf Sheehan

Zetwerk: Steven Boland

© 2017 Joe Biden. Published by arrangement with Flatiron Books. All rights reserved.

© 2018 Nederlandse vertaling Meulenhoff Boekerij bv, Amsterdam

Niets uit deze uitgave mag openbaar worden gemaakt door middel van druk, fotokopie, internet of op welke andere wijze ook, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgever.

Voor Natalie en Hunter

Inhoud

1	Thanksgiving met de Bidens	9
2	Een doel voor ogen	33
3	Troost	45
4	Vertrouwen	69
5	Bezig blijven	95
6	Nu moet jij het doen	129
7	Berekende risico's	155
8	Thuishonk	181
9	Je moet hun de waarheid vertellen	205
10	Kun je blijven?	223
11	Stel je verkiesbaar, Joe, doe het	247
	Nawoord	275
	Dankwoord	287

*Regels voor geluk: iets om te doen,
iemand om van te houden, iets om op te hopen.
Immanuel Kant*

I

Thanksgiving met de Bidens

De dagen werden korter en het begon al te schemeren, toen de poort naar ons tijdelijke verblijf openzwaaide en onze autocolonne het terrein van de United States Naval Observatory in Washington D.C. verliet. We gingen van onze officiële residentie in het observatorium naar de luchtmachtbasis Andrews, waar mijn kinderen en kleinkinderen zich al hadden verzameld. Jill en ik verheugden ons op ons jaarlijkse gezamenlijke Thanksgiving-uitje. Mijn gezin was een onmisbaar toevluchtsoord geweest in de vijfenhalf jaar dat ik nu vicepresident was. Als ik bij hen was, voelde ik me als in het oog van een orkaan. Het herinnerde me aan de natuurlijke ongedwongenheid en het ritme van ons vorige leven en aan de rust die me zou toekomen wanneer mijn ambtstermijn erop zat. De baan was een ongelooflijk avontuur geweest, maar Jill en ik misten zo veel dingen uit ons leven voor mijn vicepre-

sidentschap. We misten ons huis in Wilmington. We misten de lange autoritten waarin we alleen en ongedwongen konden praten. We misten de controle over onze eigen agenda en ons eigen doen en laten. Vakanties, feestdagen en feestjes met het gezin waren de onderbrekingen geworden die onze balans enigszins herstelden. De rest van ons gezin leek deze verzetjes al even hard nodig te hebben als Jill en ik.

Slechts een paar maanden daarvoor hadden we samen onze jaarlijkse zomertrip naar een van de nationale parken gemaakt. Na vijf dagen wandelen, wildwatervaren en lange, luidruchtige etentjes in het Teton-park hadden de volwassenen er nog steeds geen genoeg van. Op de laatste dag waren Jill en ik in onze blokhut onze spullen aan het pakken, toen er iemand op de deur klopte. Het was onze zoon Hunter. Hij wist dat Jill en ik nog vier dagen in ons eentje naar het strand zouden gaan. Hij zei dat hij en zijn vrouw nog een paar dagen vrij hadden en vroeg zich of af ze misschien mee mochten. Natuurlijk mocht dat! Een paar minuten later klopte ook onze andere zoon aan, Beau. Zijn schoonouders wilden op de kinderen passen. Zouden we het goedvinden als hij en zijn vrouw met ons meedingen naar het strand op Long Island? Natuurlijk vonden we dat goed!

Ik vermoed dat sommige ouders het misschien vervelend vinden als kinderen inbreuk maken op de tijd die ze met z'n tweeën kunnen doorbrengen. Ik beschouwde deze verzoeken als de vruchten van een welbesteed leven: onze volwassen kinderen wilden graag bij ons zijn. Zo brachten we in augustus samen nog eens vier fantastische dagen aan het strand door. Nu, in november, bezat deze behoefte om samen te zijn echter ook een voelbare, enigszins verontrustende urgentie. Ik was me daar sterk van bewust toen Jill en ik zoals elk jaar naar

Nantucket vertrokken voor een nieuwe Thanksgiving met de Bidens.

We reden door de poorten van het observatorium en onze gepantserde limousine draaide weer met een wijde bocht Massachusetts Avenue op, waar het verkeer tot stilstand was gebracht om ons door te laten. Ik wierp een blik op de lage staande digitale klok aan het eind van de oprijlaan, zoals ik misschien al wel duizend keer had gedaan sinds we naar onze ambtswoning waren verhuisd. Rode cijfers gloeiden op en tikten met metronomische perfectie de seconden weg: 5:11:42, 5:11:43, 5:11:44, 5:11:45. Dit was de Precise Time van de Verenigde Staten, die op nog geen honderd meter afstand door de moederklok van de U.S. Naval Observatory werd gegeneereerd. De exacte tijd – tot op de milliseconde gesynchroniseerd – gold als een operationele vereiste voor het ministerie van Defensie, dat overal ter wereld troepen en bases had. 5:11:50, 5:11:51, 5:11:52.

Onze limousine maakte in de bocht al vaart, en ik werd in mijn zachtleren stoel gedrukt. In een flits waren we de klok voorbij. We zagen hem niet meer, maar hij gaf nog steeds de wegsmeltende tijd aan: 5:11:58, 5:11:59, 5:12:00. De colonne boog langs het observatorium af naar het zuidoosten, en door de kale bomen heen zagen we de lichten van de ambtswoning flitsen. Ik was blij dat ik voor een paar dagen afscheid kon nemen van het huis. Dankzij ons vertrek konden veel van de mariniers die voor ons werkten, de hele vakantie met hun eigen familie doorbrengen.

De colonne maakte nog meer vaart toen we eenmaal de snelweg hadden bereikt en ons motorescorte ons een weg door het verkeer baande. We reden via de zuidkant van Washington, met uitzicht op de monumenten en openbare gebouwen: Arlington

National Cemetery, het Lincoln Memorial, het Washington Monument met op de achtergrond het Witte Huis, het Jefferson Memorial, het United States Capitol. Sinds 1973 had ik in deze stad onafgebroken als gekozen functionaris gediend, zesendertig jaar als senator en zes jaar als vicepresident. Ik was echter nog niet blind geworden voor de schoonheid en de betekenis van deze enorme monumenten, die nu in een zachte lichtgloed baadden. Ik zag die robuuste marmeren bouwwerken nog steeds als de verbeelding van onze idealen, onze verwachtingen en onze dromen.

Vanaf de dag dat ik in Washington aankwam, had mijn werk mij een gevoel van trots en voldoening gegeven, dat na tweeënveertig jaar nog steeds niet was verminderd. Het wist mij op 25 november 2014 nog net zo enthousiast te maken en te stimuleren als al die jaren daarvoor, ook al had ik eerlijk gezegd een merkwaardige baan. De verantwoordelijkheden van een vicepresident bezitten een vreemde en bijzondere elasticiteit. Puur grondwettelijk gezien heeft de bekleeder van dat ambt maar weinig macht. De vicepresident moet bij stakende stemmen in de Senaat de beslissende stem uitbrengen, maar dat had ik in zes jaar tijd geen enkele keer hoeven doen. Daarnaast moet hij of zij zitten wachten om het stokje over te nemen als de president op een of andere manier zijn of haar taken niet meer kan uitvoeren. Een voorganger van mij heeft ooit de befaamde uitspraak gedaan dat het ambt 'nog geen emmer warm spuug waard' is. (Dat is de gekuiste versie. Hij zei niet 'spuug'.) De feitelijke macht van het ambt is reflectief en hangt vrijwel geheel af van het vertrouwen van de president.

Barack Obama had me vanaf het begin van onze eerste termijn grote verantwoordelijkheden gegeven. Zo gaf hij mij de taak om toe te zien op de Recovery Act van 2009, op de

begrotingsonderhandelingen met senator Mitch McConnell en op de diplomatieke relaties met Irak, en nooit keek hij over mijn schouder mee. Ik denk dat ik mijn taken goed genoeg heb uitgevoerd om zijn vertrouwen verdiend te hebben en te behouden. Hij vroeg mij eind 2014 net zo vaak om advies als daarvoor en leek mijn mening op prijs te stellen. Zo waren er dus dagen waarop ik het idee had dat ik de loop van de geschiedenis een klein beetje in de goede richting kon helpen sturen.

Terwijl we ons die avond door de straten van Washington haastten, reed in een van de auto's in die stoet de militaire adjudant van de vicepresident mee. Hij was in het bezit van de 'nucleaire *football*', die te allen tijde bij mij in de buurt moest zijn. Ik was een van de weinige mensen die controle hadden over de codes die een kernaanval op vrijwel elk doelwit op aarde konden lanceren. Daarmee had ik altijd een herinnering aan de zware verantwoordelijkheden van het ambt en het vertrouwen dat in mij was gesteld bij me, vierentwintig uur per dag, zeven dagen per week.

Ondanks dat alles, ondanks mijn positie en aanzien, kon ik niet doen wat ik het liefst deed toen ik aan die week vakantie begon: de moederklok aan het eind van mijn oprijlaan vertragen, die rode voorttikkende cijfers laten aarzelen, mijzelf, mijn gezin en, het allerbelangrijkst, mijn oudste zoon respijt geven. Ik wilde de tijd om de tuin kunnen leiden.

De Biden-traditie om op Nantucket Thanksgiving te vieren is in 1975 ontstaan als het resultaat van een staaltje van diplomatie. Ik zat in mijn eerste termijn als senator en was een alleenstaande vader met twee zonen: Beau van zes en Hunter van vijf. Jill Jacobs en ik begonnen serieus na te denken over

een toekomst met ons tweeën. Thanksgiving was de eerste feestdag die Jill en ik samen doorbrachten en we hadden te veel uitnodigingen. Mijn ouders hadden ons gevraagd om de feestdag bij hen in Wilmington door te brengen. Jills ouders hadden ons uitgenodigd in Willow Grove, Pennsylvania. De ouders van mijn eerste vrouw, die een paar jaar daarvoor samen met ons dochtertje bij een auto-ongeluk om het leven was gekomen, hadden gevraagd of we met hun kleinzonen een lang weekend bij hen wilden doorbrengen op het platteland van New York. Voor welke familie we ook zouden kiezen, we zouden altijd mensen op de ziel trappen, en dat was het laatste wat Jill en ik wilden. Ik zat dat najaar op een dag in mijn werkkamer in de Senaat en legde mijn probleem voor aan mijn stafchef, Wes Barthelmes. Hij zei: ‘Wat jij nodig hebt, is een kernachtige Thanksgiving.’ Met ‘kernachtig’ bedoelde hij ‘alleen met het kerngezin’. Ik wist niet wat hij precies bedoelde, totdat hij uitlegde dat het misschien voor iedereen het gemakkelijkst was als wij met ons vieren alleen weggingen: Beau, Hunt, Jill en ik. Hij stelde het eiland Nantucket voor, dat met een veerboot in een uur tijd vanaf Cape Cod te bereiken is. Jill en ik waren er nog nooit geweest, maar we besloten ervoor te gaan en er een avontuur van te maken.

We tankten mijn Jeep Wagoneer vol en stouwden de jongens en de hond op de achterbank voor een zes uur durende autorit naar de veerboot in Hyannis, Massachusetts. Nu is een zes uur durend, noodgedwongen verblijf op de achterbank van een rijdende auto een hele opgave voor twee jongens, maar Jill toonde zich een vindingrijke stiefmoeder. Ze had elke speelgoed- en kledingcatalogus die ze kon vinden meegenomen en toen Beau en Hunt ongedurig begonnen te worden, gooide ze die op de achterbank. Met z'n drieën zaten

ze uren door de catalogussen te bladeren, en de jongens begonnen hun verlanglijstjes voor Kerstmis op te stellen en bij te werken, zodat ze de Kerstman op de Noordpool iets konden toesturen. Jill zei dat ze vooral de tijd moesten nemen om een perfecte lijst op te stellen. Ze hoefden zich niet te haasten.

Toen we acht uur na ons vertrek uit Wilmington eindelijk op Nantucket aankwamen, bleek het zeer de moeite waard. Eind november was het koud op het eilandje, maar je kon de zilte zeelucht van de Atlantische Oceaan ruiken. Het eiland was na het hoogseizoen verlaten, zodat wij grotendeels het rijk voor ons alleen hadden. De meeste restaurants en winkels waren gesloten. Het stadje had een klein centrum, alles bij elkaar misschien een straat of vijf, maar we verkenden urenlang de etalages en namen een kijkje in de winkels die wel open waren. Ik zei tegen de jongens dat ik tijdens ons verblijf voor ieder van hen één cadeau zou kopen; ze mochten – binnen het redelijke – kiezen wat ze wilden. Ze namen de tijd om goed rond te kijken. Beau vond vooral Murray's Toggery Shop leuk. Daar komen de beroemde katoenen Nantucket Reds-broeken vandaan, die zalmkleurig worden wanneer ze verbleken. Hunt viel voor de Nobby Clothes Shop, waarvan de eigenaar zich uitgebreid om hem bekommerde. We hielden ons Thanksgiving-diner in het Jared Coffin House, een honderddertig jaar oude herberg die gebouwd was in de tijd dat Nantucket een centrum voor de walvisvaart was. Na het eten bleven we daar hangen en schaakten we bij de open haard. De volgende dag lunchten we in een restaurant dat Brotherhood of Thieves heette. We gingen naar een kleine bioscoop in de stad en speelden met een bal op het strand. Daarna reden we terug naar het stadje om het jaarlijkse aansteken van de kerstboomlampjes bij te wonen. We maakten verkenningstochtjes